

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΒ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1934

ΑΡΙΘ. 46

ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ

Αριθ. } Πρωτ. 2918
Διεκτ. 138

Ἀθήνησι τῇ 15 Νοεμ. 1934

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Κύριον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν Κύριον ἐπὶ τῶν Θερησκευμάτων καὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργόν.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ λύπης πολλῆς ἐπληροφορήθη ὅτι καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐψηφίσθη ἡ παρεισαχθεῖσα εἰς τὸν Νόμον περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων διάταξις, δι' ἧς ἐπιδιώκεται νέα πάλιν ἀφαιρέσεις ἐκ τῆς ὑπολειφθείσης εἰς τὰς Μονὰς ἐλαχίστης κτηματικῆς περιουσίας.

Αἱ γινόμεναι παρὰ τῆς Ἐκκλησίας συστάσεις καὶ παρακλήσεις οὐδὲ κἄν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. Ἡ διάταξις ἐψηφίσθη οὐχὶ ἀπλῶς ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ παρὰ τὰς ὑποδείξεις αὐτῆς καὶ παρὰ τὰς ρητὰς περὶ τοῦ ἐναντίου ὑποσχέσεις τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμοζομένη θὰ ἀποτελέσῃ τὸ τελευταῖον πλήγμα κατ' αὐτῆς τῆς ὑποστάσεως τῆς Ἐκκλησίας.

Πρὸ τετραετίας διὰ νόμων τοῦ Κράτους κατηγορήθη μὲν τὸ Γενικὸν Ἐκκλησι. Ταμεῖον, ἰδρῦθη δὲ ὁ Ὄργανισμός Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀποσαφηνισθῇ ἡ περιουσία αὕτη, συστηματοποιηθῇ ἡ λειτουργία της, ἵνα ἐκ τούτου ἐπιδιωχθῶν ἀσφαλέστερον οἱ μεγάλοι σκοποὶ τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ Ο.Δ.Ε.Π. ἀκόμη δὲν ἔχει παγιωθῆ εἰς τὰς βάρσεις του, αἱ δὲ Μοναί, μετὰ τὴν ἀφεθείσαν εἰς αὐτὰς κτηματικὴν περιουσίαν, μόλις ἐπαρκοῦν εἰς τὴν συντήρησίν των καὶ εἰς τὴν ἀσκήσιν τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς φιλοξενίας, ἡ ὁποία εἶναι μία ἐκ τῶν εὐγενῶν παραδόσεων τοῦ Ἔθνους μας· καὶ ἐν τούτοις ἡ εἰρημένη Διάταξις τοῦ Νόμου περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἔρχεται νὰ ὑποσκάψῃ βαθύτατα τὸν Ὄργανισμὸν Διοικήσεως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας. Ἐὰν στερηθῶν αἱ Μοναί τῆς διατηρητέας περιουσίας των, ὡς ἐπιδιώκεται τοῦτο διὰ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, κατ' ἀνάγκην θὰ προσφύγουν αὐτὰ

εἰς τὸν Ο.Δ.Ε.Π. καὶ θὰ ζητήσουν νὰ ἐπιδιώξουν τοὺς κοινωνικοὺς καὶ θερησκευτικοὺς αὐτῶν σκοποὺς εἰς βάρος τῶν κεφαλαίων, μετὰ τοὺς τόκους τῶν ὁποίων ὁ Ο.Δ.Ε.Π. ἀνέλαβε νὰ πραγματοποιήσῃ τοὺς ὑψηλοὺς σκοποὺς τῆς Ἐκκλησίας.

Βεβαίως προκειμένου περὶ ἀπόρων καὶ ἀστέγων ἡ Ἐκκλησία καθήκον ἔχει νὰ ἐρχεται ἀρωγός, τοῦτο δὲ ἐπραξε πάντοτε. Ἀλλὰ δυστυχῶς οὐχὶ σπανίως συνέβη μοναστηριακὰς γαίας νὰ καταλάβωσιν οὐχὶ ἀστεγοὶ καὶ πτωχοί, ἀλλὰ ἄνθρωποι, οἵτινες, πλούσιοι ὄντες, ἐπηύξησαν τὸν πλοῦτον αὐτῶν εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας. Πρόχειρον παράδειγμα εἶναι ἡ ἀντιεὐτελεστάτου τιμήματος παραχώρησις τοῦ πέριξ ἱστορικῆς τιμῆς Μονῆς χώρου ἀξίας πολλῶν ἑκατομμυρίων, ἐν ᾧ ἰδρῦθησαν μέγαρα, ὧν οἱ ἰδιοκτῆται ἐνοικιάζουσιν αὐτὰ εἰς ἄλλους. Τοῦτο αὖριον θὰ συμβῇ διὰ τὴν Μονὴν Πεντέλης, τοῦτο καὶ δι' ἄλλας Μονὰς. Εἰς τὰ πέριξ δὲ τῶν Ἀθηνῶν, εἰ μὴ καὶ ἐντὸς αὐτῶν, θὰ κινδυνεύσωσι νὰ διαρπαγῶσι, βάσει τῆς εἰρημένης διατάξεως, οἰκόπεδα καὶ γαῖαι, ἐξ ὧν ὁ Ὄργανισμός τῆς Διοικήσεως Ἐκκλησι. Περιουσίας ἤλπιζε νὰ περισθῇ ἀπαραιτήτους διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν σκοπῶν του προσόδους.

Εἶναι λοιπὸν προφανές ὅτι τὸ Κράτος οὐδεμίαν ἀποδίδει ἀπολύτως σημασίαν εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος· τοῦτο σημαίνει ὅτι δὲν ἐκτιμᾷ τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν κατέχει ἡ Ἐκκλησία ἐντὸς τῆς ζωῆς τοῦ Ἔθνους. Δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονῇ ποτὲ ἡ Πολιτεία ὅτι ἡ ἑλληνικὴ Ἐκκλησία εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ Ἔθνους καὶ ἡ πηγὴ πάσης δι' αὐτὸ ἐμπνεύσεως καὶ τοῦ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀναφορικῶς πρὸς πᾶσαν ὑψηλὴν κατεύθυνσιν ἐν τῇ ζωῇ. Τὰ ἱερὰ αἰσθήματα τοῦ Ἔθνους ἀποτελοῦν τὰς ἰσχυρὰς συνεκτικὰς δυνάμεις του, ἡ καταφρόνησις δὲ αὐτῶν τῶν αἰσθημάτων ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἱστορίας του, εἰς τὴν διάλυσιν, εἰς τὴν κατάρπτωσιν τῆς ζωῆς του. Εἶναι δὲ ὄντως τραγικὸν νὰ βλέπῃ τις τοῦτο τὸ φαινόμενον, ὅτι, καθ' ὃν χρόνον ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπογυμνοῦται τῆς περιουσίας της, ξένοι προπαγανδιστὰι διαρκῶς ἀγοράζουσιν ἐκτάσεις μεγάλας καὶ ἰδρῦουσιν ἐκκλησιαστικὰ μέγαρα καὶ σχολεῖα,

πρὸς διάσπασιν καὶ διάλυσιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐθνότητος, ἐνῶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία δὲν εἰσακούεται, ἂν καὶ διαρκῶς διαμαρτύρεται κατὰ τῆς θρασυτάτης ἐξαπλώσεως τῆς ξένης προπαγάνδας. Συμβαίνει ἀκόμη καὶ τοῦτο τὸ τραγικόν, ὅτι, καθ' ὃν χρόνον συζητεῖται ἡ ἐξεύρεσις πόρων διὰ τὸν ἑλληνικὸν Ἐφημεριακὸν Κλήρον, τὸ Κράτος ἀφαιρεῖ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοὺς τελευταίους ἔτι πόρους αὐτῆς. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θὰ μείνῃ ἡμέραν τινὰ γυμνὴ πάσης περιουσίας, ἂν συνεχισθῇ ἡ περιεργὸς ἀληθῶς αὕτη στάσις τοῦ Κράτους ἐναντι τῆς Ἐκκλησίας.

Διὰ ταῦτα ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καθῆκον αὐτῆς θεωρεῖ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς τεραστίας ἱστορικῆς εὐθύνης, ἣν αὕτη ἀναλαμβάνει, ἂν θέσῃ εἰς ἐφαρμογὴν τὴν ἐν λόγῳ διάταξιν τοῦ Νόμου περὶ Δήμων καὶ Κοινοτήτων καὶ ἂν δὲν θελήσῃ ν' ἀναθεωρήσῃ αὐτὴν καὶ νομοθετικῶς καταργήσῃ.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μὲ τὴν ψήφισιν τοῦ Νόμου τούτου τίθεται εἰς μεγάλην δοκιμασίαν, δὲν δύναται δὲ νὰ μὴ διαμαρτυρηθῇ διὰ τοῦτο, ἐφ' ὅσον βλέπει ὅτι διασειόνται τὰ οικονομικὰ θεμέλια τῆς λειτουργίας τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος εὐελπιστεῖ ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ λάβῃ ὑπὸ σοβαρὰν ἔκποσιν τὸ ψήφισμά της τοῦτο καὶ δὲν θὰ λείψῃ νὰ ἐνεργήσῃ ἀναλόγως πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν, ὅπως τεθῇ τέραμα ἀπαξ διὰ παντὸς εἰς ἀπαλλοτριώσεις καὶ διαρπαγὰς τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας.

† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ

† Ο ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΚΑΙ ΠΑΣΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

† Ο ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

† Ο ΥΔΡΑΣ ΚΑΙ ΣΠΕΤΣΩΝ ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ

† Ο ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ ΣΥΝΕΣΙΟΣ

† Ο ΑΡΤΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

† Ο ΣΑΜΟΥ ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ο ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ

† Ο ΣΕΡΡΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

† Ο ΣΕΡΒΙΩΝ ΚΑΙ ΚΟΖΑΝΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ

† Ο ΑΙΤΩΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ ΙΕΡΟΘΕΟΣ

† Ο ΔΡΑΜΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

† Ο ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ ΦΙΛΟΘΕΟΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΙΝΑ ΤΗΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

Αἱ ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» δημοσιευθεῖσαι πληροφωρίαι περὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ὡς αὐταὶ προέκυψαν ἐκ τῶν εἰς τὴν I. Σύνοδον ὑποβληθεισῶν ἐκθέσεων τῶν σεβ. ἱεραρχῶν, προφανῶς δὲν παρέχουσι πλήρη καὶ ὁλοκληρωτικὴν τὴν εἰκόνα τῆς ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ παρελθὸν σχολικὸν ἔτος σημειωθεῖσης κινήσεως τῶν κατηχητικῶν σχολείων, διότι ἐλλείπουσιν ἐξ αὐτῶν πληροφωρίαι ἀφορῶσαι μητροπόλεις τινὰς, καὶ μὴ περιελθούσαι εἰς γνῶσιν τῆς συντάξεως τῆς «Ἐκκλησίας», παρὰ ταῖς ὁποίας ἐν τούτοις εἶναι βέβαιον ὅτι ὑπάρχει ἀκμάζουσα κίνησις κατηχητικὴ, ὡς ἐπὶ παραδείγματι αἱ ἱ. μητροπόλεις Μυτιλήνης, Φθιώτιδος κ. ἄ. Ἐν τούτοις ὁμῶς αἱ δημοσιευθεῖσαι πληροφωρίαι ἐμφανίζουσι τὸ σύνολον τῆς ἐργασίας ὅτι εἶναι τῷ ὄντι ἱκανοποιητικόν, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψει τοῦ μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος, ὅπερ διέρρησεν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς εὐρυτέρας πωρ κατηχητικῆς κινήσεως παρ' ἡμῖν καὶ τῶν ἀναποφεύκτων ἐμποδίων, πρὸς τὰ ὁποία παλαίει ἡ ἐπέκτασις τοῦ ἔργου, ὧν σπουδαιότατον εἶναι ἡ ἔλλειψις τοῦ καταλλήλου κατηχητισμένου προσωπικοῦ. Τὴν δυσχερείαν ταύτην τινὲς ἐκ τῶν σεβασμιωτάτων μητροπολιτῶν παρηγκώνισαν διὰ τῆς προσλήψεως κληρικῶν ἢ λαϊκῶν θεολόγων, τοὺς ὁποίους ἔταξαν εἰδικῶς ἐπὶ τῆς κατηχητικῆς ἐργασίας, δὲν φαίνεται ὁμῶς τὸ πρᾶγμα, τό γε νῦν ἔχον, ἐφικτὸν διὰ πάσας τὰς μητροπόλεις, ἔνεκα πρὸ παντὸς τῆς ἐλλείψεως τῶν οικονομικῶν μέσων, ἢ ὁποία καθιστᾷ ἐν πολλοῖς δυσχερεστάτην καὶ αὐτὴν τὴν συγκράτησιν τοῦ νομίμως ὀργανικοῦ προσωπικοῦ τῶν μητροπολιτικῶν γραφείων, ἢ δὲ ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, ἢ ὁποία πολλαχοῦ ἔχει καὶ ἐν τούτῳ θαυματουργήσει, δὲν ἐπεξετάθη ἀκόμη δυστυχῶς πανταχοῦ.

Ἄλλη δυσκολία, εἰς τὴν ὁποίαν προσέκρουεν ἡ ταχεῖα τοῦ θεσμοῦ τῶν κατηχητικῶν σχολείων ἐπέκτασις, ἰδίᾳ εἰς τὰς μεμακρυσμένας ἐπαρχίας, ἦτο ἡ ἔλλειψις συστήματος καὶ τῶν ἀναλόγων βοηθητικῶν ἐγχειριδίων, τὴν ὁποίαν ἐπανειλημμένως ἠθέλησεν ἡ Ἐκκλησία νὰ πληρώσῃ, ὄρισσα εἰδικὰς πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος ἐπιτροπὰς. Τῆς δυσχερείας ταύτης, ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦλάχιστον, ἀπηλλάγησαν οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐργασθῶσιν ἐπὶ τοῦ κατηχητικοῦ πεδίου—τοῦτο δὲ συνετέλεσεν ἐπαισθητῶς εἰς τὴν τελευταίαν αὐξήσιν τῆς παρ' ἡμῖν κατηχητικῆς κινήσεως—διὰ τῆς λίαν ἐπαινετῆς καὶ ἀξιωμαμίτου προσπαθείας τῆς Ἀδελφότητος τῆς «Ζωῆς», τῆς ὁποίας τὰ σχετικὰ προγράμματα ἀρκούντως ὑπὸ τῶν ἐργατῶν αὐτῆς ἐν τῇ πράξει δοκιμασθέντα, ἤρξαντο ἤδη ἀπὸ τοῦ προπαραελθόντος ἔτους καὶ διὰ τοῦ τύπου ἐκδιδόμενα, εἰς τρόπον ὥστε ἐφέτος νὰ ὑπάρχῃ πλήρης ὁ τριετὴς κύκλος διὰ τε τὸ λεγόμενον «κατώτερον» καὶ τὸ «μέσον» κατηχητικὸν σχολεῖον διὰ τὴν ὕλην τοῦ οὕτω κληθέντος «ἀνωτέρου» κατηχητικοῦ σχολείου, λίαν εὐλόγως ἀνεβλήθη δι' ἀργότερον ἢ τύποις ἔκδοσις τοῦ σχετικοῦ ἐγχειριδίου, τὸ ὅποιον ἐν τού-

τοῖς πολυγραφηθὲν δύναται καὶ αὐτὸ νὰ χρησιμο-
ποιηθῆ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων, ὅπου ὑπάρχει
ἀνάγκη. Ἡ ἐργασία αὕτη τῆς «Ζωῆς» ἔτυχε τῆς
γενικῆς εὐγνώμονος ἐπιδοκιμασίας πάντων τῶν ὀπω-
δήποτε ἀναμιγνυομένων εἰς τὴν κατηχητικὴν δρα-
σιν, γενικῆ δ' εἶναι—πλὴν ἐλαχίστων τινῶν ἐξαιρέ-
σεων—ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ συστήματος, ὅπερ αὕτη πρῶ-
τη ἐφήρμοσεν εἰς τὰ ὑπ' αὐτῆς ἰδρυθέντα Κατηχη-
τικὰ Σχολεῖα. Ἡ γενίκεσις αὕτη διαλιστωθεῖσα
ἤδη, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ αὐτῶν τῶν ἐπισήμων ἐκ-
θέσεων τῶν Σεβασμ. Μητροπολιτῶν, ἀπετέλεσεν
ἀντικείμενον τῆς τελευταίας συσκέψεως τῆς ἐπὶ τῆς
κατηχητικῆς δράσεως· εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τῆς «Ἀποστο-
λικῆς Διακονίας», ἀπεφασίσθη δὲ κατ' αὐτὴν ὅπως
καὶ ἐπισήμως, τρόπον τινά, υἱοθετηθῆ ὑπὸ τῆς Ἐκ-
κλησίας τὸ πρόγραμμα τῶν διὰ τὴν πειραματικὴν ἀνά-
την ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίαν ἐπέκτασίν των, ὑπὸ τὸν
ἀπαραίτητον ὄρον—τὸν ὁποῖον αὐτὴ ἡ Ἀδελφότης τῆς
«Ζωῆς» ἔθηκεν—ὅπως παρακολουθηθῆ τοῦ προγράμ-
ματος τούτου ἡ ἀποτελεσματικότης καὶ καταστῆ δύ-
νατὴ διὰ τῆς συμβολῆς ὄλων τῶν στοιχείων, ἅτινα θὰ
ἠδύναντο νὰ προσκομίσωσιν οἱ ἑκασταχοῦ ἐν τῇ πρῶ-
ξαι ἐφαρμοζόντος αὐτό, ἡ βαθμιαία ταύτης τελειο-
ποίησις εἰς ἃ σημεῖα ἤθελε τυχὸν αὕτη ἐπιδειχθῆ ὡς
ἐπιβεβλημένη.

Εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην κατέληξεν ἡ ἐπιτροπὴ
ἀφ' οὗ κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς συγκρότησιν υἱοθέ-
τησεν ἐξ ὀλοκλήρου τὸν ὑπὸ τῆς «Ζωῆς» παρ' ἡμῖν
εἰσαχθέντα καὶ σήμερον ἐφαρμοζόμενον τύπον τῶν
τριῶν διαβαθμίσεων τοῦ κατηχητικοῦ σχολείου, ἥτοι
1) τῶν «κα τ ω ρ ω ν» διὰ μαθητῶν τῶν τριῶν τε-
λευταίων τάξεων τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, 2) τοῦ
«μ ε ρ ο υ» διὰ μαθητῶν τῶν τριῶν πρώτων τάξεων
τοῦ γυμνασίου καὶ 3) τοῦ «ἀ ν ω τ ε ρ ο υ» διὰ μα-
θητῶν τῶν τριῶν ἀνωτέρων τάξεων τοῦ Γυμνασίου.
Διὰ τοὺς ἐκ τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου ἀποφοιτήσαν-
τας καὶ μὴ ἐγγραφέντας εἰς τὸ Γυμνάσιον ἡ τοὺς
ὀπωσδήποτε διακόψαντας τὰς σπουδὰς των ἐφήβους
εἶναι προφανές ὅτι πρέπει νὰ ληφθῆ ἰδιαιτέρα μέ-
ριμνα, περὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο ἐπίσης λόγος καὶ ἐ-
λήφθη κατ' ἀρχὴν ἀπόφασις ἐν τῇ πρώτῃ συνεδρίᾳ
τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας»,
δὲν κατέστη ὅμως ἀκόμη δυνατόν νὰ συνταχθῆ συγκε-
κρίμενον τι σχέδιον κατηχητικοῦ προγράμματος. Διὰ
τοὺς ἐργαζομένους νέους καὶ διὰ τοὺς φοιτητῶν ἐθε-
ωρήθη σκόπιμος ἡ ὑπὸ τὸν σωματειακὸν τύπον ἐν
εἰδικαῖς ὁργανώσεσι παροχὴ τῶν εὐκαιριῶν πρὸ μόν-
οφωσιν χριστιανικοῦ χαρακτήρος, ὡμολογήθη δὲ παρὰ
πάντων ἡδη ὅτι καὶ δι' αὐτοὺς τοὺς παῖδας δὲν εἶναι
ἄρκετὴ μόνῃ ἡ σχολειακὴ—ἴν' αὕτη εἴπωμεν—ἐργα-
σία τοῦ κατηχητικοῦ σχολείου καὶ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ
καταστῆ βαθμηδὸν πραγματικωτέρα ἢ ἐφ' ὅλης τῆς
ζωῆς τοῦ παιδὸς καὶ ἐπὶ πάντων τῶν διαφερόντων
αὐτοῦ ἐπέκτασις τῆς ἐπιδράσεως τοῦ κατηχητοῦ
διὰ τῆς δημιουργίας ποικίλων ἄλλων εὐκαιριῶν ἐκ-
τός τοῦ μαθήματος, ἐν αἷς θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ ἀμε-
σος τούτου μετὰ τῶν μαθητῶν του προσωπικὴ ἐπαφή
καὶ ἡ ἐν τῇ πράξει ὑπὸ τὴν ὄδηγιαν του ἐφαρμογὴ
τῶν ἐν τῷ κατηχητικῷ σχολεῖῳ διδασκομένων.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ¹

Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐφ' ὅ-
σον εἶναι εἰς ἡμᾶς γνωστόν, οὐδεμία ὑπῆρχε συστη-
ματικὴ ἐπεξεργασία τῆς κοινωνικῆς ἠθικῆς, οὐδεμία,
ἥτις τοῦλάχιστον νὰ διειρήνησεν τὴν ἐπιρροὴν τῆς διὰ
μέσου τῶν χριστιανικῶν αἰῶνων. Πάντοτε ὁμως ὑ-
πῆρχον εἰς τὰς χώρας, ἐν ταῖς ὁποῖαις ὑφίσταντο
ὀρθόδοξοι Ἐκκλησιαί, κοινωνικὰ φαινόμενα, οὐχὶ δὲ
μόνον πρωτογενοῦς εἶδους—δὲν ἔχει τις ἢ νὰ φέρῃ
τὸν νοῦν του εἰς τὰς μεγάλας πόλεις τῆς Ἀλεξαν-
δρείας, Ἀντιοχείας κλπ. καὶ νὰ ἐνθυμηθῆ τὰ ἐν αὐταῖς
δημιουργηθέντα σοβαρὰ κοινωνικοῦθικά προβλήματα
—ἀπέναντι τῶν ὁποίων ἡ Ἐκκλησία ὑπεχροῦτο ὀ-
πωσδήποτε νὰ λάβῃ θέσιν. Οὕτως ἡ ἐκκλησιαστικὴ
φιλολογία περιλαμβάνει ἀσφαλῶς ἄρκετὴν ὕλην ἐπὶ
τοῦ ἀντικειμένου, περὶ τοῦ ὁποίου ἐνδιαφερόμεθα.
Ἐτέρω πηγῇ πρὸς γνῶσιν τῶν ἠθικοκοινωνικῶν
ἀντιλήψεων τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶναι αὐτὸς
οὗτος ὁ θερησκευτικὸς βίος τῶν ἰδίων ὀρθοδόξων
λαῶν. Μέχρι σχεδὸν τοῦ πολέμου ἔζων ὑπὸ τὰς αὐ-
τάς, οὕτως εἰπεῖν, ὡς οἱ ἀνατολικοὶ χριστιανοὶ τῶν
πρώτων αἰῶνων, πατριαρχικὰς συνθήκας, αἱ ὁποῖαι
προϋποτίθενται ἐν τῇ Βίβλῳ. Ἐκτός ἐπιδημιῶν,
λοιμῶν, σεισμῶν, πλημμυρῶν, πολέμων, δὲν ὑπῆρ-
χον, ὡς τότε, οὕτω μέχρι σχεδὸν τῆς ἡμετέρας ἐπο-
χῆς, μεγάλα καὶ σταθερῶς παραμένουσα ἀνάγκαι
καὶ δυστυχίαι τῶν πληθυσμῶν. Οἱ ἔχοντες ἀνάγκην
βοηθείας καὶ προστασίας ἦσαν οἱ ἀσθενεῖς, οἱ πτω-
χοί, συνήθως οἱ ἀνάπηροι καὶ οἱ γέροντες, ὡς ἐπίσης
καὶ οἱ ὀδοιπόροι. Ἡ ὅλη φιλανθρωπικὴ δράσις ἠδύ-
νατο νὰ περιορισθῆ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελίου
συνιστωμένων καθηκόντων, δηλαδὴ εἰς τὸν πεινῶντα
νὰ δίδῃ τις τροφήν, νὰ ἐπισκέπτηται τὸν ἀσθενῆ,
νὰ φιλοξενῆ τὸν ξένον κλπ.

Τὰ τοιαῦτα δεδομένα θὰ ἦτο δυνατόν νὰ παρά-
σχωσιν ἀφορμὴν πρὸς σχηματισμὸν τῆς ἀντιλήψεως,
ὅτι ἡ κοινωνικὴ δράσις συνίστατο κυρίως εἰς τὴν ἐκ-
πλήρωσιν ὀρισμένων εὐαγγελικῶν διατάξεων καὶ, ἐ-
πομένως, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἐξελαμβάνετο ὑπὸ τὴν
μορφὴν θεσμῶν ἐξωτερικῶν καὶ καταστατικῶν. Τοῦ-
ναντίον δικαιοῦμεθα νὰ ἰσχυρισθῶμεν, ὅτι ἐν τῇ πρα-
γματικότητι ἡ δράσις ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τοῦ πλησίον
ὀφείλετο εἰς ἐπίδρασιν τοῦ ὄλου εὐαγγελικοῦ πνεύμα-
τος τῆς ἀγάπης. Ὁ ὀρθόδοξος λαὸς εἶναι βαθύτατα
διαπεποτισμένος ὑπὸ τοῦ πνεύματος τούτου. Θὰ ἦτο
δυνατὸν ἐκ τῆς φιλολογίας του νὰ ἀποδειχθῆ εὐκόλως
τὸ γεγονὸς τοῦτο. Ἄλλ' ἐπίσης δύναται τις ἐν τῇ κα-

1. Πρὸ τινος ἐξεδόθη ὁ πρῶτος τόμος τῆς συλλογῆς
«Ἐκκλησία καὶ Κόσμος» ὑπὸ τὸν τίτλον «Kirche, Deken-
ntnis und Sozialethos», ἐν ᾧ περιέχονται αἱ εἰσηγήσεις
τῶν ἐκπροσώπων τῶν διαφόρων Ἐκκλησιῶν, εἰς τὸ ἐν
Γενεῦθ Θεολογικὸν συνέδριον σπουδῶν, τοῦ Πρακτικοῦ
Χριστιανισμοῦ. Ἐν αὐτῷ περιέχεται ἡ ἀνωτέρω λίαν ἐν-
διαφέρουσα εἰσηγήσις τοῦ θεοφ. Ἐπισκόπου Μπάτσικας
(Νόβι—Σάδ) κ. Εἰρηναίου περὶ τῶν κυριωτέρων ἠθικο-
κοινωνικῶν τύπων ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας.

θημερινή προσωπική επαφή να πεισθῆ περὶ τοῦ ἐμφωλεύοντος ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ λαοῦ βαθυτάτου κοινωνικοῦ αἰσθήματος. Ἐνθυμούμεθα π. χ. γυναῖκά τινα ἥτις ἐπὶ μακρὸν παρηνωχλεῖτο ὑπὸ τοῦ διαρκῶς ἐν μέθῃ διατελοῦντος γείτονός της καὶ μόνον μετὰ πάροδον λίαν μακροῦ χρόνου καὶ παρὰ τὴν θέλησίν της ἀνεφέρθη εἰς τὴν ἀστυνομικὴν ἀρχήν, παρὰ τῆς ὁποίας καὶ κατεδικάσθη οὗτος. Ἄν καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ἦτο ἐντελῶς ἀθῶα, ἐν τούτοις ἡ συνείδησίς της ἦτο τεταραγμένη, ὡς ἐάν αὕτη παρέβη τὴν ἐντολήν της πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Ὅτε ὁ γείτων της ἀπεφυλακίσθη, παρεκάλεσε τοῦτον, ὅπως τῇ παράσχη συγγνώμην, ἀπηλίπισθη δέ, ὅταν οὗτος ἠρνήθη νὰ δεχθῆ τὴν παράκλησίν της. Θὰ ἠδύνατό τις πολλὰ τοιαῦτα παραδείγματα νὰ προσαγάγῃ, πλὴν ὁμως ὑποχρεούμεθα εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο νὰ περιορισθῶμεν.

Ἐπιθυμοῦμεν κυρίως νὰ στρέψωμεν τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἰς τὰ ἀκόλουθα ζητήματα. Προῦξένησεν εἰς ἡμᾶς ἐντύπωση, ὅτι, ἐνῶ τὸ ζήτημα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ὑπετέλεσεν ἐν τῇ συνδιασκέψει καὶ κατὰ τὰς προτάσεις καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἀντικείμενον διαπραγματεύσεως, κατὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ περὶ τῆς κοινωνικῆς ἠθικῆς παρὰ ταῖς διαφοροῖς Ἐκκλησιαίς θέματος οὐδὲν ἐλέχθη περὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς. Νομίζομεν, ὅτι ἐν ταῖς Προτεσταντικαῖς Ἐκκλησιαῖς ἡ ἰδέα περὶ τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς δὲν τονίζεται ὡς ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, παρὰ τῇ ὁποίᾳ π. χ. τὰ πλείστα σχεδὸν τῶν ἁμαρτωλῶν τῶν ἱερῶν ἀκολουθιῶν περατοῦνται διὰ τῆς παρακλήσεως περὶ σωτηρίας τῆς ψυχῆς.

Ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς δύναται νὰ θεωρηθῆ, καθ' ἡμᾶς, ὡς κυρία ἰδέα ἐν τῷ θρησκευτικῷ βίῳ τῆς ὀρθ. Ἐκκλησίας. Ἡ ἰδέα ὁμως αὕτη ἔχει ἀρὰ γε σχέσιν τινὰ πρὸς τὰ προβλήματα τῆς κοινωνικῆς ἠθικῆς; Δὲν εἶναι ἡ πρὸς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς προσπάθεια καθαρῶς ὑποκειμενικὸν ζήτημα; Πράγματι, φαίνεται ὡς τοιοῦτο, ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἀπαρνήσις τοῦ κόσμου συνιστᾶται ὡς μία ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν πρὸς τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν ὁδῶν. Ἡ ἀπάρνησις ἀπὸ τοῦ κόσμου ὀδηγεῖ εἰς τὸ μοναστήριον ἢ μάλιστα εἰς τὴν ἔρημον. Ἀλλὰ τοῦτο φαίνεται ὡς ὅλως ἀντικοινωνικόν, ἀτομικιστικόν, ἂν μὴ κυρίως ἐγωϊστικόν. Ἀπάρνησις τοῦ κόσμου καὶ αὐταπαρνήσια, νηστεία, ἐγκράτεια καὶ μόνωσις ἀποτελοῦσιν ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ καὶ σήμερον ἀκόμη τὸ ἰδεῶδες τῶν εὐσεβεστάτων. Δύναται ὁμως ἐν τοιοῦτον ἰδεῶδες νὰ ὀδηγήσῃ πρὸς κοινωνικοῦθικὴν δρᾶσιν;

Ἄν καὶ φαίνεται ὡς πολὺ ἀπίθανον, εἴμεθα ἐν τούτοις ὑποχρεωμένοι νὰ ἀπαντήσωμεν καταφατικῶς. Δὲν δυνάμεθα μὲν ἴσως νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι τὸ ἰδεῶδες τῆς ἀπαρνήσεως τοῦ κόσμου ἀνέπτυξε κοινωνικὴν δρᾶσιν εἰς εὐρυτάτην κλίμακα, πλὴν ὁμως δύναται τις εὐκόλως νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ὁ ὑποκειμενισμὸς τῶν τὸν κόσμον ἀπαρνούμενων δὲν ἦτο ἀπόλυτος. Ἐν τῇ φροντίδι περὶ τῆς ἰδίας ψυχικῆς σωτηρίας δὲν ἔπρεπε νὰ παραθεωρῆται ἡ σωτηρία τῆς ψυχῆς τοῦ πλησίον. Ὅτε ὁ ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐν τῇ ἐρήμῳ ζήσας ἀββᾶς Παμβῶ (ἐν τοῖς ἀποφθέγμασι τῶν πατέρων) κατόπιν προσκλήσεως τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ἀθανασίου

ἦλθεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν, «σύνδακρυς ἐγένετο, ἰδὼν γυναῖκα θεατρικὴν». Ὡς ὁ ἴδιος ἐξηγήσεν, ἐδάκρυσεν ἔνεκα δύο λόγων. Πρῶτον μὲν, διότι ἡ γυνὴ αὕτη εἰρίσκειτο ἐν τῇ ἀπωλείᾳ· δεύτερον δέ, διότι οὗτος δὲν κατέβαλλε τόσους κόπους, ἵνα ἀρῆσῃ εἰς τὸν Θεόν, ὅσους κατέβαλλεν ἐκείνη, ἵνα ἀρῆσῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Χαρακτηριστικὸν εἶναι ὅτι οὐχὶ μόνον δὲν ἔφθασεν εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ εἴπῃ: «Σὲ εὐχαριστῶ, Θεέ μου, ὅτι δὲν εἶμαι ὡς οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ὡς π. χ. ἐκείνη ἡ ἠθοποιός», ἀλλὰ καὶ οὐδ' ἅπαξ ἠδύνατο νὰ διέλθῃ πρὸ αὐτῆς καὶ νὰ μείνῃ ἀδιάφορος. Δὲν προῦνοιε μόνον περὶ τῆς ἰδίας ψυχῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀμαρτωλῆς ἐκείνης.

Τὴν τοιαύτην φροντίδα περὶ τῆς τύχης τῆς ψυχῆς ἐνὸς ξένου ἀνθρώπου δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐκλάβῃ τις ὡς τὴν ἐκδήλωσιν τυχαίας προσωπικῆς διαθέσεως. Μᾶλλον ὡς τὸ ἐπακολούθημα τῆς ὑποταγῆς εἰς ἀνωτέραν ἐντολήν. Δυνάμεθα νὰ ἴδωμεν τοῦτο εἰς τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα. Ἐπίσκοπός τις διετέλει ἐν ἀμηνανίᾳ διότι οἱ κάτοικοι χωρίου τινὸς ἦσαν ἐθνικοὶ καὶ διὰ τῶν ἐκείσε ἀποσταλέντων ἱερῶν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ προσελκυσθῶσιν εἰς τὸν Χριστιανισμόν. Τότε ἐνεθυμήθη ὁ ἐπίσκοπος ἕνα θεοσεβέστατον ἐρημίτην, ὀνόματι Ἀβραάμιον (ὁ ἅγιος Ἐφραίμ ὁ Σύρος ἔγραψεν ἐγκώμιον εἰς αὐτόν). Ὁ Ἐπίσκοπος ἐπεθύμει νὰ χειροτονήσῃ τοῦτον εἰς ἱερέα καὶ νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ χωρίον ἐκεῖνο ὡς ἱεροπόστολον. Ὁ Ἀβραάμιος ὁμως ἀντετίθετο. «Συγχώρησον μοι, Πάτερ, κλαῦσαι τὰς ἀνομίας μου· ἐγὼ γὰρ ἀτέλης καὶ ἀσθενῆς τῷ πράγματι ὑπάρχω». Ὁ Ἐπίσκοπος ὁμως εἶπεν εἰς αὐτόν: «Ἰδοὺ τὰ πάντα ἐγκατέλιπες, τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ πάντα ἐμίσησας καὶ ἑαυτὸν ἐσταύρωσας· ἀλλ' ὁμως ταῦτα πάντα κατορθώσας, ὑπακοὴν οὐκ ἔχεις. Ἰδοὺ ὧδε (ἐν τῇ ἐρήμῳ) καθήμενος ἑαυτὸν μόνον σώζεις, ἐκεῖ δὲ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ πολλοὺς ἔχεις σώσει καὶ ἐπιστρέψαι πρὸς τὸν Θεόν. Λόγισαι οὖν πρὸς ἐαυτῷ ποῖος μισθὸς πλεῖων, οὗτος ἢ ἐκεῖνος, τὸ σώσει ἑαυτὸν μόνον ἢ τὸ μετ' ἑαυτοῦ καὶ πολλοὺς ἐτέρους;». Ὁ ἐρημίτης ὑπήκουσεν. Ἐξῆσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν τῷ χωρίῳ, προσελκυσεν ὅλους τοὺς ἐθνικοὺς εἰς τὸν Χριστιανισμόν καὶ κατόπιν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν ἔρημον. Περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐρημίτου ἀναφέρεται καὶ ἄλλη τις χαρακτηριστικὴ καὶ λίαν ρωμαντικὴ ἱστορία, τὴν ὁποίαν ὁ Ἀνατὸλ Φράνς ἐχρησιμοποίησε πιθανῶς ἐν τῷ ἔργῳ του «Θαῖξ». Ὁ Ἀβραάμιος ἤκουσεν, ὅτι ἡ ἀνεψιά του διῆγεν ἐν πανδοχείῳ τινὶ ἀνήθικον βίον. Ἐνδυθεὶς ὡς στρατιώτης μετέβη πάραυτα εἰς τὸ πανδοχεῖον ἐκεῖνο, ἐζήτησεν ὡς ἀγνωστος τὴν κόρην καὶ παρήγγειλε χάριν αὐτῆς πλούσιον δεῖπνον. Ὅτε δὲ μετὰ τὸ δεῖπνον ἀπεσφύθησαν, ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὴν ποῖος εἶναι καὶ ἐξηγήσεν εἰς αὐτήν, ὅτι ἦλθεν, ἵνα τὴν ὀδηγήσῃ πρὸς μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφὴν, πραγματικῶς δὲ αὕτη μετενόησε καὶ προσηλυτίσθη.

Ἀξιοπαρατήρητον εἶναι, ὅτι τὰ τοιαῦτα παραδείγματα οὐχὶ μόνον ἀπλῶς ἀναφέρονται ἐν τῇ ἀσκητικῇ φιλολογίᾳ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἢ ἀπὸ τοῦ κόσμου φυχῆ καὶ ἡ ἀπάρνησις τῶν τοῦ κόσμου ὑπὲρ πάντων

στῶνται, ἀλλὰ καὶ κρίνονται ἄξια πολλοῦ ἐπαίνου. Οὕτω π.χ. ὁ ἅγιος πατήρ, ὁ ἐκδέτων τὸν βίον τοῦ ἐρημίτου τούτου, ἀφοῦ ἀνέφερε τὴν συμμετοχὴν τοῦ Ἀβρααμίου εἰς τὸ μετὰ τοῦ κορασίου δεῖπνον, προσθέτει μεθ' ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ: «ὦ σοφία ὄντως κατὰ Θεόν! ὦ σύνεσις πνευματικὴ! Ὁ ἐν τοῖς πενήτηκοντα ἔτεσι τῆς ἀσκήσεως ἄτρον μὴ γευσάμενος, κορεῶν μετέλαβεν, ἵνα τὴν ὑπὸ τοῦ Διαβόλου ἀγρευθεῖσαν ψυχὴν ἀνακαλέσῃ. Ὁ χορὸς τῶν ἁγίων ἀγγέλων ἐν τῷ οὐρανῷ ἐξέστη περὶ τούτου τῆς μεγαλοψυχίας καὶ δραματοποιίας, πῶς προθύμως καὶ ἀδιακρίτως ἤσθιτε καὶ ἔπινετε, ἐπιλέγων καὶ αὐτὸς τὸ ἐν εὐαγγελίοις: «σήμερον δεῖ εὐφρανθῆναι καὶ χαρῆσαι, ὅτι ἡ θυγάτηρ σου αὕτη νεαρὰ ἦν, καὶ ἀνέζησε» καὶ ἀπολωλυῖα καὶ εὐρέθη». Ἐνταῦθα ἀναφέρομεν, ὅτι τοιαῦτα ἱστορήματα ἀναγινώσκονται καὶ σήμερον ἀκόμη ὡς ὑποδείγματα παρὰ τῶν μοναχῶν καὶ ὅτι ὁ λαὸς δεικνύει πολὺ ἐνδιαφέρον διὰ τοιαύτας περὶ τῶν ἁγίων διηγήσεις.

[Ἔπεται τὸ τέλος]

Λειψία

ΙΩΑΝ. Δ. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Νέων δρᾶσις.

Ἡ πρό τιμος ἀνακοινωθεῖσα πολυπληθῆς δμήγουρις ἐν τῷ δημοτικῷ θεάτρῳ Πειραιῶς λογοδοσία τῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἀπὸ διετίας δρώσης «Φιλικῆς Ἐταιρείας Νέων», τελοῦσης ὑπὸ τὴν ἐπίτιμον προεδρείαν τῆς Α. Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ἀπεκάλυπτεν εἰς τὴν πειραϊκὴν κοινωσίαν κατορθώματα ὀλίγων ἐνθουσιωδῶν νέων τοιαῦτα, ὥστε νὰ ἀνατονοῦται ἡ αἰσιοδοξία διὰ τὴν αἰῶνον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸν ὁποῖον τείνουσι νὰ φέρουσι εἰς σύγχρονον διανοητικὴν καὶ ψυχικὴν αἰ πανταχόθεν διασταυρούμεναι «ἰδεολογικαί» ἀσυναρτησίαι τῆς ἐποχῆς. Τὸ ἐν λόγῳ ἀθόρυβον σωματεῖον τῶν ἰδεολόγων νέων τοῦ Πειραιῶς, ἐμψυχούμενον ὑπὸ δραστηριωτάτου καὶ ἐνθουσιώδους νεαροῦ πτυχιούχου τῆς θεολογίας καὶ ὑπὸ συμβουλίου ἐξ ἴσου θεομορφοῦ, ἐν ὀλίγῳ σχετικῶς διαστήματι ἴδρυσεν νυκτερινὰς σχολὰς πρὸς παροχὴν δημοτικῆς καὶ γυμνασιακῆς παιδείσεως εἰς τοὺς ἐργαζομένους νέους τελείως δωρεάν, ὁργανώνει θερινὰς κατασκηνώσεις μορφωτικοῦ καὶ ἠθοπλαστικοῦ χαρακτήρος δι' ἑκατοντάδας ὄλας νέων, ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ προέβη εἰς τὴν ἐν τῷ ἐπιπέδῳ ἴδρυσιν καὶ Δαϊκῶν Πανεπιστημίου, ἐν ᾧ θὰ διδάσκηται εἰς τὸν ἐργαζόμενον κόσμον ἐκλαϊκευμένη ἢ ἐπιστήμη καθ' ὅλους σχεδὸν τοὺς κλάδους τῆς με βάσιν πάντοτε τὴν θερησκευτικὴν διαφώτισιν καὶ τὴν ἠθικὴν τῶν χαρακτήρων διαμόρφωσιν. Τὴν θαυμασίαν ταύτην τῶν νεαρῶν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας δρᾶσιν ἢ πειραϊκῇ κοινωσίᾳ περιβάλλει μὲ πολλὴν συμπάθειαν καὶ στοργήν, τὴν δὲ ὑποστήριξιν εἰς αὐτὴν παρέχει, ὥστε νὰ δύναται αὕτη νὰ διαχειρίζηται σοβαρὰ χρηματικὰ ποσὰ ὑπερβαίνοντα κατ' ἔτος τὰς δύο ἑκατοντάδας χιλιάδας δραχμῶν, προσφερομένων ὑπὸ εὐγενῶν δωρητῶν, ἐν τοῖς πρώτοις τῶν ὁποίων τυγχάνει ὁ δῆμος τοῦ Πειραιῶς. Τοιαῦτα

φαινόμενα ἐνθουσιασμοῦ, δραστηριότητος καὶ συγέσεως αὐτόχρομα πρεσβυτικῆς χάριν προαγωγῆς καὶ στηρίξεως τῶν ἀνωτέρων ἰδανικῶν τῆς θερησκείας ἡμῶν καὶ τοῦ ἔθνους εἶνε εἰς ἄκρον παρῆγορα, διότι ἀποκαλύπτουσι ὅτι ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ λαοῦ ἡμῶν ὑπάρχει τόσον ἐγιᾶς ψυχικὸν ἔσμα καὶ τόση δυναμικότης, ὥστε νὰ μὴ ἰσχύουσι νὰ κλονίσουσι αὐτὴν τὰ ἐκαστοτε σοβοῦντα ἀνατρεπτικὰ ρεύματα.

Οὐδεις σλαῦος.

Πληροφροῦμεθα παρὰ τοῦ λονδινεῖου «Tablet» ὅτι κατὰ τινα ἐν Ζάϊχαρ τῆς Νοτιοσλαβίας ὑπὸ τῆς αὐτόθι ρωσικῆς παροικίας πρὸς τιμὴν τοῦ Πατριάρχου Σερβίας γενομένην ὑποδοχὴν, ὁ συμπαρῶν μητροπολίτης Ἀρχίδος σεβ. Νικόλαος Βελιμροβιτς ὀμιλοῦν ἐνώπιον τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν ρώσιον, παρέστησε, σὺν ἄλλοις, πόσον κατὰ τὴν ἐποχὴν μας ἐμειώθη ἡ πίστις. «Πῶς ἄλλως—προσέθεσε—δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν εἰσοδοχὴν τῆς Ρωσίας εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν;» Αφοῦ δὲ ἐπῆνεσε τὴν στάσιν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλβετίας, τῆς Ὁλλανδίας καὶ τῆς Πορτογαλίας καταψηφισάντων τὴν παραδοχὴν, ὡς καὶ τὴν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἀργεντινῆς καὶ τοῦ Βελγίου, ἀρητηθέντων ψῆφον ἐπὶ τῆς προτάσεως, «τύπως ὀργίλως τὸ δάπεδον διὰ τῆς ράβδου τοι ἀνέκραξε «Καὶ οὐδὲ ἐν σλαβικὸν ἔθνος ἤνωσε τὴν φωνὴν του εἰς τὴν θαρραλέαν ταύτην διαμαρτυρίαν. Εἶνε ἐντροπὴ!» Ἄλλ' εἶνε τάχα ἐντροπὴ διὰ μόνους τοὺς σλαῦους;

*

Πολὺς λόγος ἐγένετο ἐν τῷ ἀγγλικῷ θερησκευτικῷ τύπῳ περὶ τοῦ διασήμου ἀγγλοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ρητορος ἱερέως Καρόλου Spurgeon, τοῦ διαπρεπεστέρου τῶν ἀγγλων ἱεροκηρύκων τοῦ 19 αἰῶνος. Υἱὸς ἐνὸς ἐμπόρου, ὁ ὁποῖος ἦτο συγχρόνως καὶ λαϊκὸς ἱεροκήρυξ, καὶ ἔγγονος πάστορος, συνεπέα μᾶς ἀγωνιώδους θερησκευτικῆς κρίσεως προσεκολλήθη νεαρὸς ἐτι εἰς τὴν βαπτιστικὴν κοινότητα τοῦ Cambridge καὶ ἤρτισε κηρύγματα εἰς τὰ πέριξ χωρία. Καίτοι δὲν κατορθώσας νὰ πραγματοποιήσῃ κανονικὰς θεολογικὰς σπουδὰς, ἡ μεγάλη ἐπιτυχία τῶν κηρυγμάτων του μετέφερε τὸ κηρυκτικὸν του στάδιον εἰς τὸν ἐν Λονδίῳ εὐκτιῆριον οἶκον τῶν βαπτιστῶν, ὅπου ἐσημείωσε σπουδαίας ρητορικὰς ἐπιτυχίας, ἐπειδὴ δ' αἱ χιλιάδες τῶν ἀκροατῶν του διαρκῶς ἐπληθύνοντο, ἐκτίσθη ἐπίτηδες δι' αὐτὸν τῷ 1861 ἡ μεγάλη ἐν Λονδίῳ οἰκοδομή, ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Metropolitan Tabernacle, περιλαμβάνουσα ὑπὲρ τὰς 5.000 ἀκροατῶν, ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ἐνεργήθησαν εἰς τὴν κοινότητα τῶν βαπτιστῶν περὶ τὰς 15.000 μέλη. Ὁ Spurgeon κληθεὶς ἐκήρυξε καὶ ἐν Ὁλλανδίᾳ, Παρισίοις, Γενεύῃ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Εὐρώπης. Ἰδρυσεν ἐν Λονδίῳ τὸ «Pastor's College», ἐν Ὁρσανοτροφεῖον καὶ μίαν εὐρεῖαν ὁργανωσιν πλανηδίων ἐμπόρων, ἐξέδιδε δὲ καὶ ἐβδομαδιαίαν ἐφημερίδα. Μεταξὺ τῶν καυχωμένων ὅτι ἦσαν φίλοι του ἠριθμοῦντο ὁ Γλάδστον, ὁ κριτικὸς Ruskin καὶ ὁ εὐαγγελικὸς Moody, ὁ δὲ Livingstone ἦτο ἐκ τῶν τακτικῶν του ἀκροατῶν. Ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ χριστιανικοῦ ἔμβρονος τὸ ὄνομά του ἦτο ἐκ τῶν διαπρεπεστάτων ὅσοι ἤκουσαν αὐτὸν οὐδέποτε τὸν ἐλησμόνον· εἶχε φωνὴν ἐκτάκτου καθαρότητος, ἤχοῦσαν «ὡς οἱ κώδωνες», ὀμίλει δὲ γλώσσαν κοινὴν, οὐδέποτε ὄμας χυδαίαν. Εἶχε μνημονὴν ἀπεραντον, ἰσχυρὰν φαντασίαν καὶ τὸ δῶρον τοῦ θαυμασίου χειρισμοῦ τῶν συγχρόνων γεγονότων ἵνα διδῆται εἰς τὸν λόγον του, ὁ ὁποῖος πάντοτε ἀπῆχει βαθεῖας ἐσωτερικὰς πεποιθήσεις. Αἱ ὀμιλίαι του μετεφράζοντο εἰς πάσας τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, τινὲς δὲ μετεφράσθησαν καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος συνήλθεν εἰς δύο τακτικὰ συνεδρίας κατὰ τὴν λήξαν ἐβδομάδα. ὡσαύτως δὲ συνήλθε καὶ τὸ Δευτεροβάθμιον Δικαστήριον.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος τὴν παρελθούσαν Τετάρτην ἐπεσκέφθη τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

— Τὴν παρελθούσαν Τρίτην ἤγε τὴν ὀνομαστικὴν του ἑορτῆν ὁ Μακάρ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρυσόστομος. Τὴν πρωτὰν ἐτελέσθη λειτουργία εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ναὸν ὑπὸ τοῦ ἐορτάζοντος Ἀρχιεπισκόπου μετὰ πολλῶν ἱερέων, προεξάρχοντος αὐτῶν τοῦ Πανοσιολ. Μ. Πρωτοσυγγέλλου κ. Ἰακώβου. Εἰς τὸ Ἱ. Βῆμα παρέστη ἡ Ἱ. Σύνοδος, οἱ παρεπιδημοῦντες Μητροπολίται ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τραπεζοῦντος καὶ πολλοὶ ἐφημέριοι. Μετὰ τὴν θεϊαν λειτουργίαν καὶ τὴν διανομὴν τοῦ ἀντιδώρου ὑπὸ τοῦ ἐορτάζοντος Ἀρχιεπισκόπου, ὁ ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου αἰδ. κ. Γ. Μακρῆς προσεφώνησε τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἐκ μέρους τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου διατρανώσας τὰ εὐγνώμονα αἰσθήματα αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ἀρχηγόν του δι' ὅσα μεριμνᾷ ὑπὲρ αὐτοῦ. Καταλλήλως ἠγχαρίστησεν ὁ ἐορτάζων Ἀρχιεπίσκοπος διαβεβαιώσας ὅτι πᾶσαν προσπάθειαν καταβάλλει πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεως τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου. Μετὰ ταῦτα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ πολλοῦ ἐκκλησιασματος μετέβη εἰς τὸ Ἀρχιεπισκοπικὸν μέγαρον, εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ὁποίου ἦσαν παρατεταγμένα τὰ ὄργανά τοῦ Ἀσύλου «Ἅγιος Ἀνδρέας» καὶ οἱ μαθηταὶ τῆς Ριζαρείου Σχολῆς. Εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ὑποδοχῆς ἀνέμνε τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ἡ Ἱ. Σύνοδος καὶ ὅλοι οἱ παρεπιδημοῦντες Μητροπολίται, ὅπου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Ἀλέξανδρος, πρῶτος τῆ τάξι ἐν τῇ Ἱ. Συνόδῳ, προσεφώνησε διατρανώσας τὰ αἰσθήματα ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸν σοφὸν πρόεδρον τῶν τόσον ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Συνόδου ὅσον καὶ τῆς χορείας τῶν Ἱεραρχῶν, διαβεβαιώσας ὅτι κατὰ τὰς δυσχερῆς αὐτῆς τῆς Ἱ. Συνόδου περιστάσεις, καθ' ὅσας πληττοῦνται ὅλοι αἱ ἐκκλησιαστικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἀξίαι, ἡ Ἱεραρχία εἶνε τεταγμένη παρὰ τὸ πλεονὸν τοῦ Προκαθημένου αὐτῆς. Ὁ Μακάρ. Ἀρχιεπίσκοπος ἠγχαρίστησε διὰ τὰς εὐχὰς διαδηλώσας ἀκαράδαντον τὴν πίστιν του ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀγωνιζομένη μετὰ τὴν ὁμόφωνον συνεργασίαν καὶ ἀλληλεγγύην τῶν ποιμένων αὐτῆς θὰ ὑπερικήσῃ ὅλα τὰ ἐπιπροσθαίντα ἐμπόδια πρὸς ἐκλήρωσιν τῆς ὑψηλῆς κοινωνικῆς αὐτῆς ἀποστολῆς. Τὸν Μακάρ. Ἀρχιεπίσκοπον δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐπεσκέπτοντο καὶ ὑπέβαλον τὰ συγχαρητήρια αὐτῶν πολιτικαὶ προσωπικότητες, ὁ Πρωθυπουργός, ὁ Πρόεδρος τῆς Γερουσίας, Ἱ. Υπουργοί, βουλευταὶ, γερουσιασταὶ, ἡ Θεολογικὴ Σχολή, οἱ θρησκευτικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν ἐν Ἀθῆναις θρησκευμάτων καὶ πλεῖστοι ἄλλοι, ἐκδηλοῦντες τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν αὐτῶν πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τηλεγραφικῶς συνεχάρησαν τὸν Ἀρχιεπίσκοπον οἱ Πατριάρχαι, Τοποτηρηταὶ Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου, πάντες οἱ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐν ταῖς ἐπαρχίαις συσκόκονοι ἄρχιερεῖς Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἄλλοι.

— Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐχορήγησεν ἀδειαν παραμονῆς ἐν Ἀθῆναις εἰς μὲν τὸν Σεβ. Μητροπ. Σάνθης μηνίαν διὰ λόγους ὑγείας, εἰς δὲ τὸν Σεβ. Μητροπ. Τρίκκης καὶ Σταγῶν δεκαήμερον δι' ὑποθέσεις τῆς ἐπαρχίας του καὶ εἰς τὸν Σεβ. Μητροπ. Φλωρίνης εἰκοσήμερον διὰ λόγους ὑπηρεσιακοῦς.

— Τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ θρησκευμάτων ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ, ὅτι διὰ Π. Δ. οἱ ἐν Μικρῷ Γαλάρῳ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ζακύνθου ἰ. ναοὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ Παντοκράτορος συγχωνεύονται εἰς μίαν ἐνορίαν. τὴν τοῦ ἁγίου Γεωργίου τὸ χωρίον Μόρφι τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Παρναμῆτις ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μετὰ ἐνοριακὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Μηνᾶ ὁ συνοικισμὸς Μουσαρλή τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκίδος ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μετὰ

ἐνοριακὸν ναὸν τῶν Ταξιάρχων, ὡς καὶ ὁ συνοικισμὸς Ν. Πύργου τῆς αὐτῆς μητροπόλεως ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν ὁ συνοικισμὸς Χάνια-Στανοῦ τῆς Ἱ. μητροπόλεως Φωκίδος, ἀποσπώμενος τῆς ἐνορίας τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὑπάγεται τοῦ λοιποῦ εἰς τὸν ἐνοριακὸν ναὸν τῆς Θεοτόκου Κιλίου ἡ Ἱ. μονὴ Δαμάστας τῆς Ἱ. μητροπόλεως Φθιώτιδος, ἀποσπώμενη τῆς Ἱ. μονῆς Ἀντινίσσης τῆς αὐτῆς μητροπόλεως, ἀνασυνιστάται εἰς αὐτοτελῆ ἡ συνοικία Λουτρακίου Βιάνου τῆς Ἱ. μητροπόλεως Κορινθίας, ἀποσπώμενη τῆς ἐνορίας Ἄνω Βιάνου, ἀποτελεῖ ἰδίαν ἐνορίαν μετὰ ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τοῦ Ἐδαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

— Ἡ Ἱερά Σύνοδος μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορινθίας ὑποβολὴν αὐτῆ ἀναφορᾶς τοῦ ἡγουμένου Βουλίου τῆς Ἱ. μονῆς Στεφανίου περὶ ἐκποίησης ἀγρῶν τῆς μονῆς ταύτης ἐν ταῖς θέσεσι «Ταξιάρχαι Λιάσκελον» «Ἄνω ἅγιος Νικόλαος» καὶ «Ἀρόμο Κρανιδῶ» ἐπέτρεψε τὴν διὰ δημοπρασίας ἐκποίησην τῶν εἰρημένων ἀγρῶν συμφώνως τῷ 18 ἄρθρῳ τοῦ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1932 διατάγματος.

— Μετὰ πρότασιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης ἐπετράπη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἡ εἰς ἱερά χειροτονία τοῦ Ἰορδάνου Πετρίδου διὰ τὸ ξενόφωνον χωρίον Νικομηδίων ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅπως συμπληρωθῇ ὁ σχ. φακέλλος διὰ τῶν ἀπαιτούμενων σχετικῶν πιστοποιητικῶν καὶ χαρτοσημανθῶσι τὰ ἐν τῷ φακέλλῳ ἐγγράφα.

— Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν εἰς ἱερά χειροτονίαν μετὰ σχετικὴν πρότασιν 1) τοῦ Σεβ. Πολυανῆς τοῦ Ἰωάννου Τριπερούλη διὰ τὴν παραμεθόριον ἐνορίαν Μονολίθι, 2) τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σάνθης τοῦ Στυλιανοῦ Πετρίδου διὰ τὸ παραμεθόριον χωρίον Χουσεῖν Κιότι, 3) τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νευροκοπίου διὰ τὸ παραμεθόριον χωρίον Μικροκλεισοῦραν, 4) τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος τοῦ Νικολάου Βασιλειάδου διὰ τὸν προσφυγικὸν Συνοικισμὸν Κάτω Φιλιππαιῶν.

— Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας ὑποβολὴν τῇ Ἱ. Συνόδῳ αἰτήσεως τοῦ ἐψηφισμένου ἐφημερίου Κλιματαρίου Ἰωάννου Ρέστα, τελειοφοίτου τῆς Ἱερατ. Σχολῆς Κορίνθου, ἐπετράπη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου κατ' ἐκκλησιαστικὴν οἰκονομίαν ἡ εἰς πρεσβύτερον χειροτονία αὐτοῦ.

— Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν ὑποβολὴν τῇ Ἱ. Συνόδῳ σχετικῆς ἀναφορᾶς τοῦ ἡγουμένου συμβουλίου τῆς Ἱ. μονῆς Γηροκομείου μετὰ τῆς συνημμένης ἐκθέσεως αὐτοψίας τοῦ ἀρμοδίου μηχανικοῦ ἐπετράπη ὑπ' αὐτῆς ἡ καταδάφισις τῆς ἀχυραποθῆκῆς τῆς μονῆς εἰς τὴν θεϊαν «Προφήτης Ἥλιος».

— Ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θήρας ὑποβολὴν αὐτῆ ἐν ἀντιγράφῳ ἀναφορᾶς τοῦ ἡγουμένου συμβουλίου τῆς Ἱ. μονῆς Χοζοβιωτίσεως καὶ συνημμένης αἰτήσεως τοῦ Μιχαὴλ Ἱ. Πολίτου ἐπετράπη ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησις τῆς ἐρημονήσου «Κέρας» τῆς διατηρητέας περιουσίας τῆς μονῆς συμφώνως τῷ ἀπὸ 1 Μαρτίου 1932 διατάγματι.

— Τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ θρησκευμάτων ἐκοινοποίησε τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ὀπισθογράφως ἀντιγεγραμμένην πρᾶξιν αὐτοῦ, δι' ἧς διαβαθμίζεται ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱ. μητροπόλεως Πατρῶν αἰδ. ἱερεὺς Ἀνδρέας Λεονταρίτης εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Γραμματέως Α' τάξεως.

— Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Βεργίας καὶ Ναούσης ἀνεκοίνωσε τῇ Ἱ. Συνόδῳ τὴν εἰς πρεσβύτερον προχείρισιν τοῦ Ταξιάρχου Βαλαμοπούλου, ὡς ἐφημερίου τοῦ χωρίου Σεχασμένης συμφώνως τῷ ὑπ' ἀριθ. 1394 ἐ. ἔ. ἐγγράφῳ ἐγκρίσει τῆς Ἱ. Συνόδου.

— Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου ἐν τῇ χθεσινῇ αὐτῆς συνεδρίᾳ ἐξελέξε παμφηφεῖ τὸν Ἀρχιμ. κ. Ἐδάγγελον Ἀντωνιάδην, Δευθυντὴν τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, εἰς τὴν κενὴν ἑκτακτον αὐτοτελῆ ἔδραν τῆς Ἱστορίας τῆς ἐποχῆς τῆς Κ. Διαθήκης καὶ τῶν ἱερῶν προσώπων αὐτῆς καὶ τῆς ἐρμηνείας τῆς Κ. Δ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Α. Π. ὁ Πατριάρχης ἀπέλυσε ἐγκλήσιον πρὸς τὸ πλῆρωμα τοῦ κλήματος του, δι' ἧς ὑπομνήσκων τὴν ἐξ ἀφορμῆς τοῦ Κανονισμοῦ ἐκλογῆς Πατριάρχου διάταξιν,

καθ' ἣν ἕκαστος ἐνήλιξε ὀρθόδοξος τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας ἔχει ἠθικὴν ὑποχρέωσιν νὰ εἰσφέρει ἐτησίως εἰς τὸ ταμεῖον αὐτοῦ προαιρετικὴν εἰσφορὰν ὑπὲρ τῶν ἀναγκῶν τοῦ ὀνομαζομένην «θρονικόν», οὐσαν οὐχὶ κατωτέραν τῶν 30 μεγάλων αἰγυπτ. γροσίων καὶ δημιουργοῦσαν δικαίωμα μετοχῆς εἰς τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν, προσκαλεῖ τοὺς εὐσεβεῖς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρέωσης ταύτης κατὰ τὰς προσεχεῖς ἀγίας ἡμέρας τῆς νηστείας τῶν Χριστουγέννων. Ἦδη οἱ ἐφημέριοι εἶνε ἐντεταλμένοι νὰ δέχωνται τὰς εἰσφορὰς παρὰ τῶν χριστιανῶν ἐπὶ ἀποδείξει. Ἡ ἐκ τοῦ «θρονικοῦ» τούτου προσοδος, προωρισμένη διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, «πρόκειται—κατὰ τὴν ἐγκύκλιον—ὑπὸ τὰς παρούσας στενοχώρους συνθήκας νὰ ἐνισχύσῃ εἰδικώτερον τὰ ὑπὲρ τῆς φιλανθρωπίας κονδύλια τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Ρουμανίας ὅτι ἐκεῖ ζήτημα «παλαιομερολογιτισμοῦ» παντάπασιν δὲν ὑφίσταται, διότι ἡ ρουμανικὴ κυβέρνησις εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, παρέσχεν ἀμέριστον τὴν συνδρομὴν αὐτῆς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, μεριμνήσασα ὡς αἱ σχετικαὶ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ρουμανικῆς ἐκκλησίας καὶ αἱ διαταγαὶ αὐτῆς πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν ἦνε ἐκτελεσται μετὰ κυρώσεων διὰ τὰς ὁποσδήποτε παραβάσεις. Ἐξαιρέσιν τινὰ ἀσήμαντον ἀποτελεῖ δυστροπία τις τῶν ἐν Βεσσαραβία συντηρητικωτέρων τάξεων τῆς ρωσικῆς μειονότητος, ἀλλ' ἡ κυβέρνησις προέβη εἰς τὸ κλείσιμον τοῦ μοναδικοῦ ναοῦ τῆ αἰτήσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Βεσσαραβίας, οὕτω δὲ καὶ ἐκεῖ οὐδεμία ἀξία λόγου ἀταξία ἐσημειώθη χάρις εἰς τὰ ἀποφασιστικὰ μέτρα τῆς πολιτείας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεφάσισε τὴν ἐπ' ὀνόματι τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου Ἱδρυσιν ταμεῖον πρὸς βοήθειαν τῶν ὀρφανῶν. Πόροι τοῦ ταμεῖου θὰ ἦνε αἱ προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ τῶν σεβ. ἀρχιερέων, τοῦ κλήρου, τῶν ναῶν καὶ ἐκ τῆς περιφορᾶς δίσκων.

— Ὑπερμεσοῦντος τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου ἐχειροτονήθη εἰς Ἐπίσκοπον Σρέμσκη ὁ ἠγούμενος τῆς μονῆς Κρουσιεδόλσκ ἀρχιμ. Σάββας Τρλάιτς, πτυχιούχος τῆς Θεολογίας καὶ τῆς Νομικῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Ὁ ἀείμνηστος βασιλεὺς τῆς Νοτιοσλαβίας Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῆ εἰς Σόφιαν τελευταίᾳ ἐπισκέψει του ἀπένευμεν εἰς τὸν πρόεδρον τῆς βουλγαρικῆς Ἱ. Συνόδου σεβ. Νεόφυτον καὶ εἰς τὸν σεβ. Μητροπ. Σόφιας κ. Στέφανον τὸ παράσημον τοῦ «Νοτιοσλαβικοῦ στέμματος».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

Περὶ μεσοῦντα τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ἐν Πράγῃ ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ νεοδημήτου ὀρθοδόξου ναοῦ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ὑπὸ τοῦ θεοφιλ. Ἐπισκόπου Γοράζδου. Ἡ τε τελετὴ τῶν ἐγκαίνιων καὶ ἡ ἐπακολοθησασα θεία ἱερουργία μετεδόθησαν ραδιοφωνικῶς εἰς πάσας τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΛΙΘΟΥΑΝΙΑΣ

Τῆ 21 παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐν τῷ καθεδρικῷ τῆς Ρίγας ναῷ μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐψάλη ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἐπὶ τῷ νεκρῷ τοῦ ἀγρίου βολοφονηθέντος

πρωθιερέου τῆς ἐν Λιθουανίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Ἰωάννου. Τὴν τε λειτουργίαν καὶ τὴν ἀκολουθίαν ἐτέλεσαν δύο ἀρχιερεῖς συμπαραστατούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀπεσταλμένου τῆς ἐν Πολωνίᾳ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀρχιμ. Θεοφάνους καὶ 96 πρωθιερέων καὶ ἱερέων τῆς Λιθουανίας, ἐπιπαρουσία τῶν ἀντιπροσώπων τῆς κυβερνήσεως, τοῦ διπλωματικοῦ σώματος, ἀντιπροσώπων διαφόρων κοινωνικῶν ὀργανώσεων καὶ πλήθους λαοῦ. Μεγάλα πλήθη λαοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀκολουθίας ἐπλήρουν τὰς πλατείας καὶ τὰς ὁδοὺς ἀκροώμενα τὴν ἱεροτελεσίαν διὰ μικροφῶνων καὶ μεγαφῶνων. Ὁ νεκρὸς τοῦ μεταστάντος ἐτάφη ἐν τῷ κοιμητηρίῳ Ποκρόβσκη. Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς ἐν Λιθουανίᾳ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας λίαν προσεχῶς θὰ ἐκλέξῃ τοὺς ὑποψηφίους διὰ τὸν θρόνον, μεθ' ὃ θὰ ἐπακολουθήσῃ γενικὴ συνέλευσις πρὸς ἐκλογὴν τοῦ διαδόχου τοῦ μεταστάντος.

ΡΩΜΑΪΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ μεξικανικὴ βουλὴ ἐδέχθη παμψηφεὶ σχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου τίθεται τέρμα εἰς τὴν ἐν Μεξικῷ ἐπιρροὴν τῆς ρωμαϊκῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Τὸ σχέδιον προβλέπει τὴν ἀμεσον ἐξουσίαν πάντων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ καθολικῶν ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων ὡς ἐχθρῶν τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ τὴν ἀμεσον παῦσιν τεσσάρων ἐφημερίδων, ὡς καὶ ἄλλα ἀνάλογα μέτρα, πάντα ἀποδιδόμενα εἰς πνεῦμα κομμουνιστικόν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Δρος Ἀγαθαγγέλου Σηρουχάκη Ἀρχιμανδρίτου τῆς ἐν Βιέννῃ ἑλληνικῆς ἐκκλησίας τῆς ἀγίας Τριάδος, Ἡ βενετοκρατουμένη Ἀνατολή, Κρήτη καὶ Ἐπτάνησος, μετὰ προλόγου ὑπὸ Γ. Ν. Χατζιδάκι, Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ Κριτικοῦ σημειώματος ὑπὸ Ν. Βεη Καθηγητοῦ τῆς μέσης καὶ νέας ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Ἀθήναι, τύποις «Φοίνικος». 1934.—Ὁ σ. τοῦ παρόντος ἔργου, ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἱερατεύων ἐν ἑλληνικαῖς ὀρθοδόξοις παροικίαις τῆς δούσεως, δὲν ἔπαυσε νὰ χρησιμοποιοῖ τὸν χρόνον του εἰς ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας, ἰδίως ἀφορώσας εἰς τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας τῆς Κρήτης, ἐν ταῖς βιβλιοθηκαῖς καὶ τοῖς ἀρχείοις μάλιστα τῆς Βενετίας, ἐκ τῶν συγνῶν δὲ περὶ τῆς νήσου ταύτης ἐκδόσεων του εὐλόγως δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν σύγχρονος Κρητοδίφης. Ἐν τῷ παρόντι τόμῳ, ἀποτελουμένῳ ἐκ τριακοσίων περίπου σελίδων, ὁ ἀκάματος σ. φέρει εἰς φῶς ἀνέκδοτον ὕλικόν, ἐξ ἐπισήμων κειμένων, διαφωτίζον τελείως τὴν κατάστασιν τῆς νήσου ἐπὶ βενετοκρατίας ἀπὸ πάσης ἐπόψεως: κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς, δημοσιονομικῆς, στρατιωτικῆς καὶ διοικητικῆς. Ἡ πατρις τοῦ σ. Κρήτη, διαρκῶς ἐμπλεγμαμένη εἰς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας της, δὲν ἠτύχησε νὰ τύχῃ τῶν ἱστορικῶν της, ὡς τοιοῦτων ἔτυχον ἄλλαι ἑλληνικαὶ χώραι καὶ νῆσοι ἡσυχώτερον διαβιώσασαι. Τὴν ἔλλειψιν ταύτην πληροῖ ὁ πατριωτισμὸς καὶ ἡ σπαρτια δυνάεις φιλοπονία τοῦ καλοῦ κληρικοῦ συγγραφέως τοῦ παρόντος ἔργου, δι' ὅπερ εἶνε ἀξίος θερμῶν συγχαρητηρίων.

«Ἐπετηρὴς τοῦ Φοιτητικοῦ Θεολογικοῦ Συνδέσμου» ἔτους 1933-34, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Καθηγητοῦ Γρηγορίου Παπαμιχαήλ. Ἀθήναι, τύποις «Φοίνικος», 1934.—Ἐγκρίσει τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου ὁ

ἐν αὐτῷ Φ. Θ. Σ. ἤρξατο τῆς ἐκδόσεως ἰδίας Ἐπετηρίδος, περιλαμβανούσης ἐκάστοτε τὰ κατὰ τὴν κρίσιν τῶν οἰκείων Καθηγητῶν δοκιμώτερα τῶν φοιτητικῶν εἰς τὰ μαθήματα φροντισμάτων καὶ ἀπεικονίζουσης τὴν τοῦ ἔτους κίνησιν τῆς Σχολῆς καὶ τὴν φοιτητικὴν αὐτῆς ζωὴν. Ἐν τῷ πρώτῳ τούτῳ τεύχει τῆς Ἐπετηρίδος, ἀφιερωμένῳ «τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Γεραρῶ ἡμῶν Τροφῶ», περιλαμβάνονται δώδεκα φροντισματα, μελέτημα τοῦ πανεπιστημιακοῦ ἱερέως αἰδ. Ἐμμ. Μυτιληναίου περὶ τοῦ πανεπιστημιακοῦ ναοῦ καὶ τῆς δι' αὐτοῦ δράσεως, περιγραφὴ τῆς εἰς Ζάκυνθον ἐκδρομῆς τῆς Σχολῆς ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ τοῦ Θεολογικοῦ Σπουδαστηρίου πτυχιούχου τῆς Θεολογίας Α. Φυτράκη, ἡ ἱστορία τοῦ Φ. Θ. Σ. καὶ ἡ δράσις τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς. Τὸ τεῦχος τῆς Ἐπετηρίδος, ἐκ σελίδων 123 ἀποτελούμενον, εἶνε κομψότατον, ποικίλλεται δὲ διὰ πολλῶν καὶ ὀραίων εἰκόνων, ἐν αἷς αἰ φυσιογνωμίαι τῶν Καθηγητῶν τῆς Σχολῆς, τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ὁ πανεπιστημιακὸς ναὸς τῆς Καπνικαρέας μετὰ τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χρυσοστόμου, τῶν Καθηγητῶν καὶ τῶν φοιτητῶν τῆς Σχολῆς, διάφοροι ἀπόψεις ἐκ τῆς ζακυνθίου ἐκδρομῆς κλπ. Ἡ συμπαθὴς αὐτῆ προσπάθεια τῶν καλῶν θεολόγων φοιτητῶν εἶνε ἀξία θεσμῆς ὑποστηρίξεως.

Ἀνδρέου Ι. Φυτράκη βοηθοῦ τοῦ Θεολογικοῦ Σπουδαστηρίου, Ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ εἰς Ζάκυνθον. Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Φοιτητ. Θεολ. Συνδέσμου. Ἀθήναι, τύποις «Φοίνικος», 1934.—Ὁ σ., μετασχὼν τῆς ἐκδρομῆς τῆς Σχολῆς, ἠδυνήθη νὰ παράσῃ μίαν πιστὴν εἰκόνα τῶν διαφόρων φάσεων τῆς, ἐξ ἧς ἀποδεικνύεται πόσον διδακτικὴ ἀπέβη εἰς τοὺς παρακολουθήσαντας αὐτὴν φοιτητάς.

H a n s L i e t z m a n n, Zur Würdigung des Chester-Beatty-Papyrus der Paulusbriefe. Ἀνάτυπον ἐκ τῶν «Sitzungsberichten der Preussischen Akademie der Wissenschaften». Berlin 1934. *Ἐκδ. τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν.

Πρωτοπρ. Ἐμμ. Μυτιληναίου, Ἐφημερίου τοῦ πανεπιστημ. ναοῦ Ἀθηνῶν, Ἡ στάσις τῆς νεολαίας μας ἀπέναντι τῆς θρησκείας ἐν γένει καὶ τῆς Ἐκκλησίας εἰδικώτερον. Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ «Ποιμένος» (Μυτιλήνης) τύποις «Δημοκράτου» (Μυτιλήνης), 1934.—Τὸ περιεχόμενον τοῦ κομψοῦ τεύχους ἀπετέλεσε διάλεξιν γενομένην ἐν Ἀθήναις κατὰ παράκλησιν τοῦ «Συλλόγου Γονέων». Ὁ σ., τὸν ὁποῖον πάντοτε διακρίνει ἡ εὐλιχρίεια, βαθὺς γνώστης τῆς νεανικῆς ψυχῆς, ἐπιζητῶν νὰ καθορίσῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς οἱ νέοι δεικνύουσι τάσιν ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ὑποδεικνύει τὴν πρέπουσαν ἐκ μέρους αὐτῆς τακτικὴν πρὸς προσέλκυσίν των.

Γενικὴ Ἑλλην. Βιβλιογραφία.—Ἐξεδόθη τὸ τεῦχος Ἰουνίου-Σεπτεμβρίου περιλαμβάνον τὰς νεωτέρας ἑλλην. ἐκδόσεις.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διευθύνουσα ἐπιτροπεία:

† Ὁ Σάμου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ,
† Ὁ Σερρών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ,

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱερὰ Μητρόπολις Λαρίσης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 81 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων κτλ», παρατείνομεν ἐπὶ τρίμηνον ἀπὸ τῆς σήμερον τὴν προθεσίαν πρὸς ὑποβολὴν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλεπομένων ἐγγράφων πρὸς κατάληψιν δι' ἐκλογῆς τῆς χηρευούσης ἐν τῷ ἱ. μητροπολιτικῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Ἀχιλλεῖου ἐφημεριακῆς θέσεως, παρελθούσης ἀπράκτου τῆς πρώτης προθεσμίας. Λάρισσα 8 Νοεμβρίου 1934. † Ὁ Λαρίσης Ἀρσένιος.

Ἱερὰ Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα προσόντα ὅπως ἐντὸς μηνὸς ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ νόμου 5439 «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» ὀριζόμενα πιστοποιητικὰ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνάδειξιν ὑποψηφίων ἱερέων πρὸς συμπλήρωσιν τῆς χηρευούσης ἐνορίας Παραβόλας τοῦ τ.δ. Θεσπιέων. Ἐν Μεσσολλογγίῳ τῇ 9ῃ Νοεμβρίου 1934. † Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος.

Ἱερὰ Μητρόπολις Κυθέρων

Προσκαλοῦμεν τοὺς ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα ἐπιθυμοῦντας ὅπως ἀνάκηρυχθῶσιν ὑποψήφιοι διὰ τὴν κενὴν θέσιν ἐφημερίου τοῦ ἐν τῷ χωρίῳ Μυλοπόταμον ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Χαράλαμπος, ὅπως μέχρι τῆς 15ης Δεκεμβρίου ἐ. ῃ υποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 τοῦ κωδικοποιημένου νόμου 5439 ὀριζομένων ἀποδεικτικῶν τῶν προσόντων αὐτῶν. Ἐν Κυθήροις τῇ 9 Νοεμβρίου 1934.

† Ὁ Κυθέρων Δωρόθεος.

ΕΚΠΟΙΗΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΑΜΒΩΝΟΣ

Ἡ Ἐφορεία τοῦ Πανεπιστημιακοῦ Ναοῦ ἐκποιεῖ τὸν ἄμβωνα αὐτοῦ ἀρχικῆς ἀξίας 60.000 περίπου δραχμῶν, ἀντὶ 25.000. Ὁ ἄμβων εἶνε μαρμάρινος, εἰς ἀρίστην κατάστασιν καὶ πλουσίως κεκοσμημένος διὰ διαφόρων γλυπτῶν καὶ ἀρίστης τέχνης ἱερῶν εἰκόνων τῶν Εὐαγγελιστῶν. Πληροφορίαι ἐν τῷ Ναῷ τῆς Καπνικαρέας.

ΑΜΒΩΝ

ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδίδεται ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1934
Περιέχει δὲ κήρυγμα τοῦ Θεοῦ λόγον δι' ἐκάστην
Κυριακὴν
Συντάκτης: Μιχ. Γαλανός
Γραφεῖα: Παρὰ τῇ Ἱ. Συνόδῳ

Συνδρομαί: Διὰ τὰς μονὰς καὶ τοὺς ναοὺς δεχ. 50
Διὰ τοὺς κληρικοὺς καὶ τοὺς ἰδιώτας > 30
Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν σελλ. 4
Διὰ τὴν Ἀμερικὴν δολλ. 1
Τὸ φύλλον δεχ. 2

Τύποις «Φοίνικος», ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθήναι